

הוכן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

זבחים דף צ"ו ע"א

האם אמרינן נותן טעם בר נותן טעם מותר¹ לענין דגים דלהלן לאוכלם בחלב? [תד"ה ואם].

דגים שנתבשלו בקערה בשרית	דגים שעלו בקערה בשרית (ולא נתבשלו)	
לא אמרינן ²	אמרינן	לרבינו יהודה בשם רש"י
אמרינן ³	אמרינן	לפי' אחר ברש"י ורבינו תם

בענין שבירת כלי חרס, מה דינם בפרטים דלהלן?

האם כשמחזירין לכבשונות הוי פנים חדשות?	מה טעם שכלי חרס דמקדש טעונים שבירה?	
הוי פנים חדשות	גזירת הכתוב	לרבינו תם ⁴
לא הוי פנים חדשות	משום שבלעו	לנראה לפרש ⁵

¹ ביארו תוס' דכל דין נותן טעם בר נותן טעם הוא דוקא כשאין הטעם השני נפלט לאיסור וכגון בדגים שבקדרה, שהקדרה קבלה טעם ראשון מהבשר, והיא נותנת טעם שני בדגים והכל עדין בהיתר, אולם לבשל חלב בקדרה בשרית אין להיתר זה, דהטעם השני הנפלט מהקדירה לחלב הוא נפלט באיסור.

² ס"ל דכיון שנתבשלו הדגים בקערה בשרית הם מקבלים טעם חזק של בשר, ובזה לא הקלו בני"ט בר נ"ט, וכמו שאסור צנון שחתכו בסכין בשרית לאוכלו בכותח חלבי, והטעם דכיון שהצנון חריף הוא בולע טפי מהטעם הבשר שבסכין ואסור לאוכלו בחלב, וכן בבישול הוא בולע יותר. ורק אם עלו בקערה ולא נתבשלו שם - שלא קבלו טעם חזק - מותר.

³ רש"י פירש בפ"י השני גבי צנון שטעם האיסור משום שלרוב אין השמנונית שבסכין מקונחת היטב וא"כ הוא טעם הבא מן הממש ולא שייך בזה ההיתר דנ"ט בר נ"ט, כי הצנון קיבל ממשות של שמנונית בשר - ולכך אסור לאוכלו בכותח, משא"כ בקדירה שרגילים לקנחה היטב, ובה איה"נ גם אם נתבשלו בה דגים מותר לאכול אותם עם חלב.

⁴ לתוס' בתחילה היה פשוט שקדירות של מקדש ישברו משום גזה"כ [והרא"י - דהא בבשיל ולא בלע נמי יש צד שישברו], וא"כ הוקשה לתוס' על הגמ' שהקשתה: אמאי ישברו נהדרינו לכבשונות, הא גזה"כ הוא שישברו. ותירץ ר"ת שבכבשונות לא גרע משבירה דהא פנים חדשות הן.

⁵ הנה הוקשה לתוס' על ר"ת מסוגיא דסוטה, דמוכח דלא אמרינן פנים חדשות בכבשונות ולכן חזרו בס מהכל, וס"ל שטעם שצריך שבירה הוא משום בליעה, וגם בבישול בלא בליעה החמיר בו הכתוב לחושבו כבלוע, ועתה מובנת קושית הגמ': אמאי ישברו נהדרינו לכבשונות, דכבשן מוציא מבלוע. אמנם כבשן לא חשוב כפנים חדשות - ולכך לא קשה מסוטה.

חוכן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

זבחים דף צ"ו ע"ב

מה הם ההבדלים בין כיבוס דם חטאת למריקה ושטיפה?

מריקה ושטיפה	כיבוס דם חטאת	
אינו נוהג ⁶	נוהג	בחטאות הפנימיות / קודם זריקה
נוהג	אינו נוהג	בשאר קדשים
ממרק ושוטף את כולו	מכבס מקצתו	במקצת הכלי או הבגד

בישל את הדברים דלהלן, האם הכלים שבישל בהם טעונים מריקה ושטיפה?

תרומה ⁷	קדשים קלים	קדשי קדשים	
אינם טעונים	טעונים	טעונים	לר' יהודה
אינם טעונים	אינם טעונים	טעונים	לר' שמעון

⁶ כיון שאינם נאכלות, ומריקה ושטיפה כתוב בקרא דכל זכר בכהנים יאכל אותה. וזהו גם הטעם שלא נוהג מריקה ושטיפה בבשר קודם זריקה.

⁷ ואף שגם כלי תרומה צריכים הגעלה אם רוצה להשתמש בו חולין, מ"מ אינו כמריקה ושטיפה - דאינו צריך להגעיל כל הכלי אלא מקום בישול - לאביי, ורבא אמר שיכול להגעיל בין ומריקה היא דוקא במים. ורבה בר עולא אמר נפק"מ לענין שטיפת צונן אחר הגעלה, שבמריקה ושטיפה צריך ובהגעלה לא צריך, [ומה שעושים היום כן הוא אינו מדינא אלא מנהג - תוס'].
[ומה שעושים היום כן הוא אינו מדינא אלא מנהג - תוס']